

М. ВОРОНИЙ

Блакитна панна

Має крилами Весна

Запашна,

Лине вся в прозорих шатах,

У серпанках і блаватах...

Сяє усміхом примар

З-поза хмар,

Попелястих, пелехатих.

Ось вона вже крізь блакить

Майорить,

Довгождана, нездоланна...

Ось вона - Блакитна Панна!..

Гори, гай, луги, поля -

Вся земля

Їй виспівує: "Осанна!"

А вона, як мрія сну

Чарівна,

Сяє вродою святою,

Неземною чистотою,

Сміючись на пелюстках,

На квітках

Променистою росою.

І уже в душі моїй

В сьайві мрій

В'ються хмелем арабески,

Миготять камеї, фрески,

Гомонять-бринять пісні

Голосні

І сплітаються в гротески.

1912

Аналіз поезії «Блакитна Панна»

Ідея

Зверни увагу, як Микола Вороний пише «Весна» з великої літери. І не дарма: адже ідея цього вірша – возвеличення краси й природи, життя як джерела творчої енергії.

Тема

Гармонія природи й мистецтва.

Вид лірики

Відповідно, вид лірики – інтимно-пейзажна.

Стиль

Модернізм, символізм.

Микола Вороний: «Я писав не так од образу, як од звуку. І дійсно, мелос, спершу примітивний, а далі технічно все більш ускладнений, був джерелом моєї пісні-вірша».

Отже, головне для автора в «Блакитній Панні» – звук. Можемо навіть згадати про так званий «звукосимволізм» – коли звучання слова нагадує його безпосереднє значення. Наприклад, хмари Вороний описує як «попелясті», і в цьому слові багато глухих приголосних, які самі по собі, за своїм звучанням, нагадують попел – тихий, шурхотливий, сіруватий... Можливо, маються на увазі саме зимові або ранньовесняні хмари, на зміну яким приходять весняно-літня блакить.

Інший приклад – те, що пісні «бринять». Саме вже це слово «дрижить» (завдяки звуку *р*), але водночас і лине в повітрі, продовжує звучати (сонорний *н*), точнісінько як звукова хвиля, як пісня.

Микола Вороний у 1896 році.

Художні засоби

Беззаперечно, вірш надзвичайно багатий художніми засобами. Основні з них – це:

- епітети: «Весна запашна», «усміхом примар», «вродою святою»;
- порівняння: «як мрія сну»;
- символ: панна – це молода дівчина, з якою часто асоціюють весну, і тут ці два поняття тотожні (Блакитна Панна = Весна);
- метафори та уособлення: Весна «сяє», «сміється»;
- алітерація: «Сяє усміхом примар // З-поза хмар, // Попелястих, пелехатих»;
- асонанс: «[...] шатах // У серпанках і блаватах»;
- окличні речення: «Осанна!», «Ось вона – Блакитна Панна!..»;
- інверсія: «Весна // Запашна», «В'ються хмелем арабески».

Цікаве: пояснення слів, оригінальна збірка

У «Блакитній Панні» використана велика кількість красивих, небуденних слів. Пояснюємо деякі з них:

- серпанок – легка прозора тканина;
- блават – волошка; заст. шовкова тканина синього кольору;
- пелехатий – волохатий, кошлатий;
- осанна – молитовний вигук; заст. хвала, уславлення;
- арабеска – орнамент з геометричних фігур, стилізованого листя, квітів тощо;
- камея – прикраса з каменю або черепашки з художньою рельєфною різьбою;
- гротеск – художній прийом перебільшення або применшення, поєднання різких контрастів.

Важливе значення для вірша також має розміщення рядків на сторінці. Побачити їх, як є, дає можливість Електронна бібліотека «Культура України»: ст.38-39 на [сайті](#) 🙌

ГРОТЕСКИ.

I. Блакитна Панна.

Має крилами Весна
Запашна,
Лине вея в прозорих шатах.
У серпанках і блаватах...
Сяє усміхом примар
З-по-за хмар
Попелястих, пелехатих.

Ось вона вже крізь блакить
Майорить,
Довгожданна, нездолянна...
Ось вона—Блакитна Панна!..
Гори, гай, луги, поля,—
Вся земля
Їй виспівує: „Осанна!“

А вона, як мрія сна
Чарівна,
Сяє вродою святою,
Неземною чистотою,
Сміючись на пелюстках,
На квітках
Промінистою росою.

І уже в душі моїй,
В сяйві мрій
В'ють ся хмелем арабески,
Миготять камі, фрески,
Гомонять-бренять пісні
Голосні
І сплітають ся в гротески.

Зі збірки «В сяйві мрій» Миколи Вороного, 1923 рік.